

عید سعید فطر ۱۴۰۱

محسن کدیور

۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۱

این گفتار مختصر شامل چهار قسمت است: دینی، سیاسی، شخصی و عیدانه.

اول. بحث دینی:

عید سعید فطر چه زمانی است؟

الف. اینکه چه روزی اول یا آخر ماه قمری است، همانند تشخیص ماه‌های شمسی مسئله ای علمی (نجومی) است و در زمره احکام فقهی نیست تا از شئون فقیه و مجتهد یا حاکم شرع باشد، و بالتبع تقلیدبردار هم نیست.

ب. اما اینکه (۱) در تشخیص اول ماه قمری و امکان رؤیت ماه محاسبات علمی معتبر است، یا رؤیت بالفعل هلال ماه ملاک است و محاسبات علمی نه طریقت دارد نه موضوعیت؛ یا (۲) طریق احراز ماه جدید قمری امکان رؤیت هلال ماه با چشم غیرمسلح است، یا مطلق رؤیت ولو با تلسکوپ است، یا زمان تولد ماه بدون ارتباط با امکان یا فعلیت رؤیت است؛ یا (۳) امکان رؤیت ماه در هر جای کره زمین بر مردم سراسر جهان کافی است، یا امکان رؤیت در مناطقی ملاک است که حداقل حدود یک ساعت شب مشترک با محل سکونت دارند؛ و مسائلی از این قبیل از امور اجتهادی و فقهی هستند، و منشأ اختلاف در تشخیص اول ماه قمری در استنباطهای مختلف از آیات و روایات نیز در همین محورهاست.

پ. اما تطبیق همین امور بر جهان خارج و تعیین اینکه دقیقاً چه روزی اول ماه رمضان یا شوال در هر سال است از حوزه ولایت فقیه یا حاکم شرع، اجتهاد و تقلید فقهی و شئون مجتهد بیرون است و هر مسلمانی می تواند شخصا تحصیل یقین کند یا به هر طریق یقین آوری عمل کند.

ت. هر طریقی که باعث اطمینان به حلول ماه رمضان شود قابل قبول است، چه رؤیت هلال، چه محاسبات ریاضی نجومی.

۱) امکان رؤیت هلال ماه رمضان بر اساس محاسبات معتبر علمی در یکی از مناطق کره‌ی زمین با چشم غیرمسلح، و ۲) بنا بر احتیاط مستحب رؤیت هلال ماه با چشم غیرمسلح در محل سکونت یا در مناطقی از کره‌ی زمین که حداقل حدود یک ساعت شب مشترک با محل سکونت دارند برای احراز ماه جدید کافی است.

۳) هرچند امکان رؤیت هلال ماه با چشم غیرمسلح در هر نقطه‌ی کره زمین برای همه‌ی مناطق خالی از قوت نیست.

ث. با توجه به نکات فوق یکشنبه ۱۱ اردیبهشت، ۱ ماه می، ۳۰ رمضان بوده است، لذا دوشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۱، ۲ می ۲۰۲۲، اول شوال ۱۴۴۳ عید سعید فطر خواهد بود. ضمناً در غروب یکشنبه هلال ماه در اکثر ایالات آمریکا و کلیه کشورهای آمریکای مرکزی با چشم غیرمسلح قابل رؤیت خواهد بود.

ج. با فطریه های خود مرهمی بر زخم آنها که ندارند باشیم. در پرداخت فطریه امساک نکنیم، با سخاوت فطریه خود را مستقیماً به فقرا یا مراکز خیریه پردازیم.

دوم. بحث سیاسی:

عید فطر امسال را در شرایطی برگزار می کنیم که بلای کرونا در غالب کشورهای جهان رو به مهار شدن است، هرچند هنوز خانواده های بسیاری درگیر یا سوگوار عزیزانشان هستند. اخبار نگران کننده کشتار کور شیعیان در افغانستان کاممان را تلخ می کند. مردم ایران هم همچنان اسیر زمامدارانی هستند که منافع ملی اولویتشان نیست و در اوهام خودشان بنام دین با سوء تدبیر نهادینه سرمایه، فرصتها و منافع ملی را بر باد می دهند. فشار فقر بیش از همه بر شانه های کارگران، معلمان و دیگر اقشار آسیب پذیر سنگینی می کند.

باعث شرمندگی ملی است که هیئت حاکمه جمهوری اسلامی ایران در تجاوز نظامی روسیه به اوکراین در کنار متجاوز ایستاده است و ایران که قرار بود سیاست نه شرقی نه غربی راهنمای سیاست خارجی باشد در عمل مستعمره روسیه و چین شده است.

نجات ایران از هیولای استبداد دینی و ولایت مطلقه فقیه راهی جز این ندارد که روحانیون به جای مسند قدرت به حوزه و مسجد، و سپاهیان به جای دخالت نابجا در سیاست و اقتصاد به پادگانها بازگردند، و طریق اداره

کشور و قانون اساسی با همه پرسی عمومی تعیین شود و نهادهای قانونی اعم از ریاست جمهوری و مجلس شورای ملی بدون مهره چینی شورای نگهبان توسط آرای مردم انتخاب شوند و «مقام مزاحم رهبری» از صحنه سیاست ایران برای همیشه حذف، و به همان جا فرستاده شود که «علیحضرت همایونی» فرستاده شد.

ایران ایران نمی شود تا زمانی که احزاب و مطبوعات مستقل امکان فعالیت آزادانه داشته باشند. اینکه دوازده سال منتقدان قانونی رهبری میرحسین موسوی، زهرا رهنورد و مهدی کروبی بدون برگزاری دادگاه صرفا با اراده رهبری در حصر غیرقانونی نگاه داشته می شوند نشانه این است که بعد از صد و بیست سال هنوز «عدلیه» نداریم. احکام سنگین دادگاه بدوی علی یونسی و امیرحسین مرادی دانشجویان المپیادی دانشگاه صنعتی شریف سند روشنی است که دادگاههای انقلاب قوه قضاییه جمهوری اسلامی «یقینا و قطعا» از دادگاههای نظامی قبل از انقلاب ظالمانه تر و غیرقانونی تر عمل می کنند. با این احکام قضایی سیاست زده فرار مغزها دلیل نمی خواهد. بازداشت رهبران صنفی معلمان در آستانه روز معلم نشانه دیگری از اداره کشور به شکل پادگانی است.

مقام رهبری با این دست فرمان در سیاست خارجی وابسته به شرق، انرژی پرهزینه و کم فایده هسته ای، هوا کردن برجام، ماجراجویی های منطقه ای، سیاست های کاملا غلط اقتصادی، و سرکوبهای فرهنگی و سیاسی داخلی دارد کشور را به پرتگاه سقوط می برد.

اگر کسی دلش به حال دین و آئین می سوزد یک راه بیشتر ندارد، جدایی نهاد دین از دولت، اخراج حکومت دینی، جمهوری اسلامی و سلسله غیرجلیله «آخوندشاهی» از ایران، و هزینه نکردن دین و مذهب در سیاستهای روزمره.

بسیار متأسفم که در رتبه بندی جهانی شادمانی جمهوری اسلامی ایران نزدیک قعر جدول قرار دارد، یعنی ایرانیان غمگین تر از مردم لیبی، ترکیه، پاکستان، ونزوئلا، عراق، و نیجریه هستند، و البته شادمان تر از افغانستان تحت سلطه طالبان. این نحوه کشورداری را باید به زمامداران بی کفایت جمهوری اسلامی تبریک گفت!

سوم. بحث شخصی

به لحاظ فردی بحمدالله دوران نقاهت رو به پایان است، هر روز بهترم و به یاری خدا و نظر پزشکان ظرف چندین هفته آینده بهبود کامل حاصل خواهد شد و به زندگی عادی بازخواهم گشت، انشاءالله. از همه دوستان و سرورانی که به انحاء مختلف مرا با دعای خیر خود یادکردند صمیمانه تشکر می‌کنم و توفیق همگی را از خدای بزرگ خواستارم.

چهارم. عیدانه

با همه مشکلات و مصایب خدا را شاکریم که توفیق استفاده از برکات ماه مبارک رمضان را پیدا کردیم. در عید فطر امسال خدا را بر همه نعمتهایش شکر می‌گزاریم و دعا می‌کنیم شاهد روزهای بهتر و بانشاطتری برای خود، کشورمان، شیعیان و مسلمانان جهان و بلکه بشریت باشیم.

عید رمضان آمد و ماه رمضان رفت

صد شکر که این آمد و صد حیف که آن رفت

سال گذشته نوشتم که اصل شعر از قآنی است، اما مصرع دوم آن چنین است: صد شکر که این آمد و صد «شکر» که آن رفت. شعر ملک الشعراى بهار هم این بوده: «شاهی به میان آمد و شاهی ز میان رفت / صد شکر که این آمد و صد «حیف» که آن رفت.» که شعرش ربطی به ماه رمضان ندارد! در این شعر مشهورِ مونتاز شده مصرع اول از قآنی است و مصرع دوم از ملک الشعراى بهار! برای رعایت امانت داری و رفع ابهام نوشتم. حالا بیاییم سر عیدانه‌های اصیل غیرمونتازی. از همشهری خودم جناب سعدی شیرازی شروع می‌کنم:

الوداع ای زمان طاعت و خیر/ مجلس ذکر و محفل قرآن

مُهرِ فرمان ایزدی بر لب/ نَفَس در بند و دیو در زندان

این مصراع هم از جناب حافظ شیرین سخن:

روزه یک سو شد و عید آمد و دل‌ها برخاست

با این ابیات زیبا از دیوان غزلیات شمس جناب مولانا گفتارم را به پایان می‌برم:

عید بر عاشقان مبارک باد! / عاشقان! عیدتان مبارک باد

عید آمد به کف نشان وصال / عاشقان! این نشان مبارک باد

عید آمد و عید آمد وان بخت سعید آمد / برگیر و دُهل می‌زن، کان ماه پدید آمد

عید سعید فطر بر همه مؤمنان مبارک باد

kadivar.com

<https://kadivar.com/19500/>
kadivar.mohsen59@gmail.com

تمام حقوق محفوظ است.

نقل مطلب به هر صورت تنها با ذکر منبع مجاز است.